

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
Кафедра філософії соціально-гуманітарних наук та фізичного виховання

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення кафедри філософії,
соціально-гуманітарних наук
та фізичного виховання
«29» серпня 2024 року,
протокол № 1.

Завідувач кафедри,
доктор філософських наук, професор

Леонід ВИГОВСЬКИЙ
«29» серпня 2024 року

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПОЛІТОЛОГІЯ»
для підготовки на першому (освітньому) рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
зі спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування
галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування
за денною формою навчання

РОЗРОБНИК

Завідувач кафедри філософії, соціально-
гуманітарних наук та фізичного виховання,
доктор філософських наук, професор

Леонід ВИГОВСЬКИЙ
«29» серпня 2024 року

ПОГОДЖЕНО

Деканеса факультету публічного управління,
кандидатка наук з державного управління,
доцентка

Тетяна ПІДЛІСНА
«29» серпня 2024 року

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр публічного управління та адміністрування»
 Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
 Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування
 (<https://univer.km.ua/pro-universitytet/fakultety/fakultet-publicnoho-upravlinnya>)**

Назва навчальної дисципліни	ПОЛІТОЛОГІЯ
Викладач/Викладачка	Лекції, семінари, консультації, екзамен: Виговський Леонід Антонович, доктор філософських наук, професор.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Електронна адреса: l_vyhovskyi@univer.km.ua Профіль у соціальних мережах ORCID: https://orcid.org/0000-0002-8281-5347 Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Dox2NHAAAAAJ
Інформаційні ресурси	Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус № 4, вул. Проскурівська 57, ауд. 217; Виговський Леонід Антонович: понеділок з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою у робочі дні з 9.00 до 17.00 Консультації до екзамену: напередодні екзамену згідно із затвердженим розкладом.

Опис навчальної дисципліни

Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності
	<p>ЗК 1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК 8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 9. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).</p> <p align="center">Фахові компетентності</p> <p>СК 1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.</p> <p>СК 3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.</p>

Результати навчання	<p>ПР 1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.</p> <p>ПР 4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 5. Знати стандарти, принципи та норми діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та адміністрування.</p> <p>ПР 7. Уміти організовувати та брати участь у волонтерських/культурноосвітніх/спортивних проектах, спрямованих на формування здорового способу життя / активної громадянської позиції.</p> <p>ПР 9. Знати основи електронного урядування.</p> <p>ПР 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.</p> <p>ПР 12. Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування.</p> <p>ПР 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.</p>			
Місце дисципліни в логічній схемі	<p>Обов'язкова навчальна дисципліна, курс навчання – 2-й, семестр – 3-й.</p> <p>Для успішного опанування дисципліни здобувачі повинні володіти знаннями навчальних дисциплін: <i>«Теорія держави і права»</i>; <i>«Соціологія»</i>.</p> <p>Супутні навчальні дисципліни: <i>«Система публічного адміністрування»</i>; <i>«Політико-правові основи функціонування ЄС»</i>.</p> <p>Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: <i>«Філософія»</i>; <i>«Національна та громадська безпека»</i>; <i>«Міське самоврядування»</i>; <i>«Соціальна політика в Україні»</i>; <i>«Інформаційна політика в Україні»</i>; <i>«Політика європейської інтеграції»</i>; <i>«Геополітика»</i>.</p>			
Обсяг навчальної дисципліни	4 кредити ЄКТС / 120 годин, у тому числі самостійної роботи – 66 годин, лекційних – 18 годин, семінарських – 36 годин.			
Форма навчання	Денна.			
Мова викладання	Українська.			
Тижневе навантаження	3 години аудиторних занять на тиждень, 3,7 годин самостійної роботи на тиждень.			
Формат навчальної дисципліни	<p>Офлайн/онлайн: семінарські заняття, консультації, екзамен.</p> <p>Онлайн/офлайн: лекції, консультації.</p> <p>Для осіб з особливими освітніми потребами розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.</p>			
Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер.			
Зміст навчальної дисципліни	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Завдання	Максимальна кількість балів
	2/4/13	Тема 1. Політологія як наукова система знань про політику	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником,	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22

			довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	
	2/6/18	Тема 2. Основні етапи розвитку зарубіжної та вітчизняної політичної думки	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,98
	2/4/13	Тема 3. Політична влада та політичні системи суспільства	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22
	2/4/13	Тема 4. Демократія та громадянське суспільство як принцип та форми організації політичної системи соціуму	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22
	2/4/13	Тема 5. Політичні ідеології та політичні комунікації	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22
	2/4/13	Тема 6. Політичні партії, громадсько-політичні об'єднання та політичні еліти як суб'єкти політики	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22
	2/4/13	Тема 7. Вибори як політичний інститут	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22

			Інтернет	
	2/4/13	Тема 8. Політична свідомість та політична культура	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,1 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,22
	2/2/11	Тема 9. Україна в системі міжнародних політичних відносин	Усний виклад, слайдова презентація матеріалу, дискусійні обговорення проблемних питань. Робота з підручником, довідковою літературою. Пошук інформації та її обробка – робота в мережі Інтернет	Лекція – 1,2 Семінарське заняття – 5 СРС – 1,48
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	<p style="text-align: center;"><i>Основні джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Баранівський В.Ф. Політологія: підручник. Київ: Національна академія управління, 2016. 235 с. 2. Гелей С.Д. Політологія. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 348 с. 3. Головатий М. Ф. Демократія: історія, теорія, практика: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закл. та аспірантів-політологів. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2011. 230 с. 4. Доморослий В.І. Основи демократії: навчальний посібник. Умань: ВВЦ «Візаві», 2021. 158 с. 5. Історія політичної думки: підручник; за заг. ред. Н.М. Хоми. Львів: Новий Світ-2000, 2017. 1000 с. 6. Колодій А. Громадянське суспільство: ознаки, структурні елементи, співвідношення із державою. <i>Право України</i>. 2014. № 4. С. 9–10. 7. Мак-Квейл Д. Теорія масової комунікації / переклад з англ. О. Возьна, Г. Сташків. Львів: Літопис, 2010. 538 с. 8. Матвієнків С.М. Політичні ідеології: методичний посібник для студентів спеціальності “Політологія”. Івано-Франківськ: Плай, 2006. 151 с. 9. Матвієнко Л.В. Україна в системі міжнародних відносин: метод. рек. Миколаїв: НУК, 2020. 104 с. 10. Остапенко М.А. Політична культура суспільства: навчальний посібник. Київ: МАУП, 2008. 96 с. 11. Політична система сучасного суспільства: навчальний посібник / В. Мадіссон та ін. Київ: КНУТД, 2015. 183 с. 12. Політологія: навчальний енциклопедичний словник-довідник для здобувачів вищої освіти ВНЗ I–IV рівнів акредитації / за наук. ред. д-ра політ. н. Н.М. Хоми [В.М. Денисенко, О.М. Сорба, Л.Я. Угрин та ін.]. Львів: Новий Світ – 2000, 2015. 779 с. 13. Політологія: хрестоматія / Гетьманчук М.П., Грищук О.В., Титаренко Д.М., Сусліков В.Є.] / за ред. Гетьманчука М.П. Львів: ЛьвДУВС, 2011. 600 с. 14. Рябцев Г. Політична система суспільства: навчальний посібник. Київ: Психея, 2015. 71 с. 15. Теорія політики: підручник / Денисенко В.М., Бліхар В.С., Требін М.П. та ін. Львів: Ліга-прес, 2015. 668 с. 16. Шведа Ю. Політичні партії: енциклопедичний словник. Київ: 			

Астролябія, 2005. 346 с.
17. Шергін С.О. Політологія міжнародних відносин. Київ: Центр учбової літератури, 2020. 256 с.

Допоміжні джерела:

1. Аристотель. Політика (пер. з давньогрецької та передмова О. Кислюка). Київ: Основи, 2003. 239 с.
2. Вебер М. Протестантська етика і дух капіталізму. Київ: Основи, 1994. 261 с.
3. Виговський Л.А., Виговська Т.В. Громадянське суспільство як чинник формування політичної еліти в Україні. *ГРААЛЬ НАУКИ: міжнар. наук. журнал*. Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа»; НУ «Інститут науково-технічної інтеграції та співпраці», 2024. № 47. С. 640–652.
4. Виговський Л.А., Куліш Н.С. Релігія як важливий чинник нової української політичної реальності. *Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник*. 2020. № 2 (16). С. 5–9.
5. Висоцький О.Ю. Політична влада в Україні: проблеми легітимізації та модернізації. Дніпропетровськ: Інновація, 2012. 130 с.
6. Гоббс Т. Левіафан: / пер. з англ. Київ: Дух і літера, 2000. 600 с.
7. Демократія: від теорії до практики: підручник/ Грір Берроуз; пер. з англ. Ірина Бабаніна. Міжнародна фундація виборчих систем, 2018. 284 с.
8. Донцов Д. Націоналізм. Київ: О.М. Стебеляк, 2011. 255 с.
9. Кондорсе де Маркіз. Про вибори / Пер. О.Хоми. Київ: Професіонал, 2004. 144 с.
10. Консерватизм. Консервативна традиція політичного мислення від Едмунда Берка до Маргарет Тетчер./ Укл. О. Проценко. 2-е вид., перероб. Київ: Смолоскип, 2008. 816 с.
11. Липинський В. Вступне слово для читачів із ворожих таборів; Листи до братів-хліборобів / за заг. ред. Л. Івшиної. Київ: ПрАТ «Українська прес-група», 2012. 31 с.
12. Лібералізм / Укл. О. Проценко. Київ: Смолоскип, 2009. 1128 с.
13. Макіавеллі Нікколо. Державець Флорентійські хроніки. Харків: Будинок друку, 2013. 470 с.
14. Націоналізм / Укл. О. Проценко, В. Лісовий. 3-е вид. Київ: Смолоскип, 2010.
15. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги: В 2 т. Київ : 1994. Т. 1–2.
16. Прийдун С.В. Особливості та проблеми становлення України як суб'єкта нової системи міжнародних відносин. *Наукові праці історичного факультету Запорізького національного університету*. Запоріжжя: ЗНУ, 2018. Вип. 51. С. 65–73.
17. Сучасні політичні процеси: навч.-метод. посіб. для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / уклад.: Л. Кормич, І. Милосердна, А. Прохоренко; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса: Фенікс, 2023. 58 с.
18. Турченко Ю. ЗМІ як впливовий чинник реалізації політичного процесу URL:http://archivenbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pome/2009_4/PDF/12_Turchenko.pdf.
19. Фукуяма Ф. Великий крах: людська природа і відновлення соціального порядку / пер. з англ. В. Дмитрук. Львів: Кальварія, 2005. 376 с.
20. Шведа Ю. Вибори від А до Я. Настільна книга менеджера виборчої кампанії. Київ : Астролябія, 2015. 384 с.

	<p style="text-align: center;"><i>Інформаційні ресурси:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Книжкова палата України імені Івана Федорова URL: http://www.ukrbook.net. 2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: www.nbuv.gov.ua/ 3. Національна парламентська бібліотека України. URL: http://www.nplu.org/ 4. http://gumer.info 5. http://politics.ellib.org.ua 6. http://politologa.net
<p style="text-align: center;">Методи навчання та форми поточного контролю</p>	<p>Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Політологія» (розміщені у бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))</p> <p>Під час лекційних занять застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - традиційний усний виклад змісту теми; - слайдова презентація матеріалу; - дискусійні обговорення проблемних питань. <p>На семінарських та практичних заняттях застосовуються:</p> <ul style="list-style-type: none"> - дискусійні обговорення проблемних питань; - вирішення ситуаційних завдань, кейсів; - повідомлення про виконання самостійної роботи. <p>Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у формі усного або письмового (у тому числі тестового) опитування на семінарських заняттях, бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу лекцій. Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Політологія» у Googleкласі та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php).</p> <p>Екзамен усний. Структура екзаменаційного білету включає 3 екзаменаційних питання.</p>
<p style="text-align: center;">Політика щодо дедайнів та перекладання</p>	<p>Здобуття балів за пропущені лекції та семінарські заняття відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП, затвердженим рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введеним в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta).</p> <p>Перекладання лекції: повний конспект лекції.</p> <p>Перекладання семінарських занять: виконання тестових завдань та в усній формі шляхом відповідей на питання семінарського заняття.</p>
<p style="text-align: center;">Підсумковий контроль</p>	<p>Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни.</p>
<p style="text-align: center;">Критерії оцінювання</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол № 16, введеним в дію наказом від 08.06.2016 р. № 359/16 (в редакції рішення вченої ради ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року, протокол № 1, з 01 вересня 2020 року, наказ ХУУП імені Леоніда Юзькова від 28 серпня 2020 року № 312/20) (http://www.univer.km.ua/studentu/ofis-studenta/ofis-studenta). 2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої

	діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права, введене в дію наказом від 19.02.2019 р. № 74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: студентській науковій конференції та підготовку наукової роботи за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною.
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету (https://univer.km.ua/pro-universitytet/etyka-akademichna-dobrochesnist-ta-antykorupsiyna-polityka/akademichna-dobrochesnist).
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (https://www.univer.km.ua/sites/default/files/Вакант%20пос/Акад%20доброч/Етичний_кодекс.pdf).
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань здобувачів вищої освіти, що проводяться в університеті.